

Friedrich Engels

**KAKSI ESIKUVALLISTA
KAUPUNGINVALTUUSTOA**

Olemme luvanneet lukijoillemme perehdyttää heidät sekä Englannin että muiden maiden työväenliikkeeseen. Silloin tällöin olemme voineet kertoa uutisia Amerikasta ja nyt meillä on tilaisuus kertoa eräitä tosiasioita Ranskasta — tosiasioita, jotka ovat niin tärkeitä, että ne ansaitsevat käsittelyn pääkirjoituksessamme.

Ranskassa ei ole monia erilaisia äänestysjärjestelmiä, jollaiset ovat täällä Englannissa vielä käytössä. Sen sijaan että olisi yhdenlainen äänioikeus ja vaalitapa parlamenttivaaleissa ja toisenlainen kunnallisvaaleissa on kaikkialla tavallinen yleinen äänioikeus ja salainen lippuäänestys. Kun Ranskassa perustettiin Sosialistinen työväenpuolue, päätettiin asettaa työläis ehdokkaita myös kaikissa kunnallisvaaleissa, eikä vain parlamenttivaaleissa; ja nuori työväenpuolue todellakin voitti viime kunnallisvaaleissa, jotka toimitettiin kuluvan vuoden tammikuun 9. päivänä, monissa teollisuuskaupungeissa ja monilla maaseutupaikkakunnilla, erityisesti kaivosseuduilla. Se ei ainoastaan onnistunut saamaan läpi erillisiä ehdokkaita, vaan saavutti muutamilla paikkakunnilla jopa valtuustoenemmistön. Lisäksi ainakin yhteen kaupunginvaltuustoon valittiin, kuten pian näemme, ainoastaan työläisiä.

Jonkin aikaa »Labour Standardin» perustamisen jälkeen oli aivan Belgian rajalla sijaitsevassa Roubaixissa tehdastyöläisten lakko. Hallitus lähetti heti sotaväenosastoja miehittämään kaupungin. Sillä verukkeella, että haluttiin pitää yllä järjestystä (joka ei ollut lainkaan

uhattuna), lakkolaisia yritettiin provosoida tekoihin, joita voitaisiin käyttää tekosyynä joukkojen puuttumiseen asioiden kulkuun. Mutta väestö pysyi rauhallisena; kaupunginvaltuuston toiminta oli tärkeimpiä syitä siihen, että väestö ei vastannut provokaatioihin. Valtuuston enemmistö oli työläisiä. Lakon syyt selvitettiin valtuustolle seikkaperäisesti. Tulos oli, että valtuusto ei ainoastaan tunnustanut lakkolaisten olevan oikeassa, vaan myös *äänesti 50 000 frangin eli 2000 punnan summan lakkolaisten tukemiseksi*. Tätä avustusta ei voitu maksaa, koska Ranskan lain mukaan departementin prefektillä on valta mitätöidä sellaiset kaupunginvaltuustojen päätökset, joiden hän katsoo ylittävän niiden valtuudet. Siitä huolimatta se voimakas moraalinen tuki, jonka lakko näin sai kaupungin edustuselimeltä, oli työläisille hyvin arvokas.

Kesäkuun 8. päivänä Commentryssa, Keski-Ranskassa (Allierin departementissa), toimiva kaivosyhtiö erotti 152 työläistä, jotka kieltäytyivät alistumasta uusiin huononnettuihin olosuhteisiin. Koska kysymyksessä oli osa jo pitkän aikaa käytössä olleesta järjestelmästä, jolla pyrittiin vähitellen huonontamaan työoloja, ryhtyivät kaikki noin 1600 kaivostyöläistä lakkoon. Mutta myös täällä kaupunginvaltuusto asettui heti työläisten puolelle. Kokouksessaan 12. kesäkuuta (joka oli muuten sunnuntaipäivä) valtuusto teki seuraavat päätökset:

1. Koska yhteiskunnan velvollisuus on turvata niiden olemassaolo, jotka tekevät mahdolliseksi kaikkien olemassaolon, ja koska kuntien on täytettävä tämä velvollisuus, kun valtio kieltäytyy siitä, valtuusto päättää, eniten verotettujen kansalaisten suostumuksella, ottaa 25 000 frangin (1000 punnan) lainan avustukseen kaivostyöläisiä, jotka 152 miehen perusteeton erottaminen on pakottanut lakkoon.

Päätös tehtiin yksimielisesti, vain pormestari esitti vastalauseensa.

2. Koska valtio on myydessään arvokkaan kansallisomaisuuden, Commentryn kaivokset, osakeyhtiölle jättänyt niissä työkentelevät työläiset mainitun yhtiön armoille; koska valtio on sen vuoksi velvollinen valvomaan, ettei yhtiön työläisiin kohdistama rasitus kohoa niin suureksi, että se uhkaa suorastaan heidän olemassaoloaan; koska valtio asettaessaan meneillään olevan lakon aikana joukko-osastoja yhtiön käyttöön ei ole pysy-

tellyt edes puolueettomana, vaan asettunut kaivosyhtiön puolelle, valtuusto vaatii työväenluokan etujen nimessä, etujen, joita se on velvollinen suojelemaan, alueen aliprefektiä

1) vetämään heti pois joukot, joiden täysin sopimaton läsnäolo on pelkkä provokaatio,

2) kääntymään kaivosyhtiön johdon puoleen ja vaikuttamaan tähän niin, että lakon aiheuttaneet toimenpiteet peruuntuvat.

Päätös hyväksyttiin yksimielisesti.

Kolmannella päätöksellä, joka niin ikään hyväksyttiin yksimielisesti, valtuusto aloitti — pelätessään, että myönnetty laina ei ole toteutettavissa kunnan köyhyiden vuoksi — julkisen tukikeräyksen lakkolaisten avustamiseksi ja pyysi Ranskan kaikkia muita kunnanvaltuustoja lähettämään raha-avustuksia.

Tässä meillä on vakuuttava todistus siitä, mitä työläisten läsnäolo, paitsi parlamentissa, myös kunnallisissa ja kaikissa muissakin elimissä merkitsee. Miten toisin olisikaan moni lakko Englannissa päätynyt, jos työläisillä olisi ollut paikallinen valtuusto tukena! Englannin kaupunginvaltuustoissa ja muissa paikallisissa elimissä, jotka ovat suureksi osaksi työläisten valitsemia, on nykyään lähes yksinomaan yrittäjiä, heidän välittömiä ja välillisiä asiamiehiään ja parhaassa tapauksessa kauppiaita.

Lakon tai työsulun puhjetessa käytetään paikallisten elimien koko moraalista ja aineellista voimaa heti herrojen hyväksi työläisiä vastaan. Poliisi, jonka palkat maksetaan työläisten rahoilla, pannaan täsmälleen samalla tavalla kuin sotaväki Ranskassa ensin provosoimaan työläisiä laittomiin tekoihin ja sitten jahtaamaan heitä.

Köyhäinhoitoviranomaiset⁹¹ epäävät useimmissa tapauksissa avustuksen miehiltä, jotka voisivat niiden mielestä tehdä työtä kaikesta huolimatta. Se onkin luonnollista. Sen luokan ihmisten, jotka ovat paikalliselimissä työläisten suostumuksella, näiden ihmisten silmissä lakko on avoin kapina yhteiskuntajärjestystä ja pyhää omistusoikeutta vastaan. Sen vuoksi paikallisten hallintoelinten koko valtava moraalinen ja fyysinen paino heitetään herrojen vaakakuppiin jokaisen lakon ja jokaisen työsulun aikana niin kauan kuin työväenluokka suostuu valitsemaan herroja ja herrojen edustajia paikallisiin elimiin.

Toivomme, että ranskalaisten kaupunginvaltuustojen toimintatapa avaa monien silmät. Sanottakoon Englannin työläisille viimeisen kerran, että »Ranskassa nämä asiat hoidetaan paremmin». Englannin työväenluokalla on vakiintuneet ja voimakkaat järjestöt, ikivanhat poliittiset vapaudet ja pitkäaikainen kokemus poliittisesta toiminnasta; se on sen vuoksi paljon paremmassa asemassa kuin minkään mannermaavaltion työväenluokka. Silti saksalaiset pystyivät lähettämään valtiopäiville kaksitoista työväenedustajaa, ja työväenluokan edustajilla on enemmistö monissa Saksan ja Ranskan kaupunginvaltuustoissa. Äänioikeus on Englannissa tosin rajoitettu, mutta jo nyt työväenluokka on enemmistönä kaikissa suurissa kaupungeissa ja teollisuusalueilla. Sen tarvitsee vain tahtoa, niin tämä mahdollinen enemmistö muuttuu heti todelliseksi mahdiksi valtiossa, mahdiksi kaikilla paikkakunnilla, joille työväestö on keskittynyt. Ja kun työläiset ovat ensin päässeet parlamenttiin, kaupunginvaltuustoihin, paikallisiin huoltolautakuntiin jne., niin ei kestä enää kauan, kun myös viranomaisten piirissä on työväenluokan edustajia, jotka voivat panna esteitä kansaa usein häikäilemättömästi polkevien omahyväisten ja rajoittuneiden virkamiesten toimille.

*Kirjoittanut Engels kesäkuun
loppupuolella 1881 .*

Werke, Bd. 19, S. 266—269

*Julkaistu pääkirjoituksena
«The Labour Standard»
(London) lehden 8. n:o:ssa
25. kesäkuuta 1881*